

EL LLENGUATGE

Esprèmer

Quan Pompeu Fabra va establir els paradigmes de la conjugació dels verbs en el català modern, va assenyalar, especialment a les *Converses filològiques*, que hi havia diverses sèries de verbs composts del segon grup, és a dir, que han de seguir els verbs models *perdre* o *iémer*, que per influència del castellà eren sovint usats com si fossin del tercer grup, a partir d'una forma infinitiva acabada ja en *ir*, i seguint, per tant, el model del verb incoatiu *servir*. Aquestes sèries de verbs són les formades pels composts de *batre* (*abatre, combatre, etc.*), *fondre* (*infondre, refondre, etc.*), *cloure* (*incloure, excloure, etc.*), *rompre* (*interrompre, corrompre, etc.*), *escriure* (*subscriure, inscriure, etc.*), *ometre* (*ometre, emetre, etc.*), *córrer* (*recórrer, incórrer, etc.*) i els que es conjuguen com *rebre* (*concebre, decebre, etc.*).

L'advertiment de Fabra ha estat després produït, com és natural, als tractats pràctics i manuals de gramàtica catalana que en són tributaris, a fi d'intentar eliminar frases incorrectes com «Un escriptor molt combatit», «Difundeixen idees errònies», «Tot inclut», «Es passa el dia interrompint», «El van inscrivir al registre», «No l'han admittit», «d'hi incorreixen sovint» i «No ho concebim», en lloc de *Un escriptor molt combatut, Difonen idees errònies, Tot inclòs, Es passa el dia interrompent, El van inscriure al registre, No l'han admès, Hi incorren sovint i No ho concebem*, que són les frases correctes. Però aquestes sèries de verbs s'haurien d'incrementar amb una més, de què hom sol fer abstracció, encara que l'advertiment que ens ocupa afecta un sol verb. Efectivament, al costat del verb *prèmer* hi ha els seus composts o, dit d'una manera més àmplia però més exacta, els verbs que s'hi relacionen etimològicament, dels quals la majoria, és cert, difereixen de *prèmer* i pertanyen al tercer grup, amb una forma d'infinitiu igual a la del castellà i una conjugació incoativa (com *servir*): *comprimir, deprimir, oprimir i reprimir*. Però un d'ells, *esprèmer*, segueix el model *prèmer*, en lloc de «esprimir» (o «expressar»), que és l'infinitiu que alguns li atribueixen erròniament. Direm, per tant *Una llimona espremuda* (no «esprimida»), *No t'espremis* (no «esprimeixis») el gra i *Espremen* (no «esprimeixen») els ciutadans. Diguem, però, que també existeix el verb *expressar*, significant solament «expressar», que recullen el Fabra i l'Enciclopèdia, avui ja inusitat.